

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
хімічний факультет

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ШЕВЧЕНКА
хімічна комісія

Присвячується 75 річчю від дня народження
професора Оксани Іванівни Бодак

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**XVI НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ЛЬВІВСЬКІ ХІМІЧНІ ЧИТАННЯ – 2017»**

28-31 травня 2017 року

ЛЬВІВ – 2017

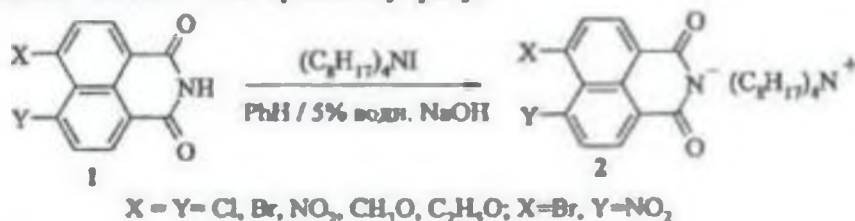
СИНТЕЗ ТА ВЛАСТИВОСТІ ТЕТРАОКТИЛАМОНІЙНИХ СОЛЕЙ 4,5-ДИЗАМІЩЕНИХ НАФТАЛІМІДІВ

Марина Шевченко, Надія Фелько, Діана Ласкорунська, Віра Ведуга
*Кафедра органічної хімії, Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, вул. Дворянська, 2, 65026, Одеса, Україна,
 e-mail: fedko@onu.edu.ua*

Основним методом синтезу N-алкілнафталімідів є ацилювання первинних амінів відповідними нафталевими ангідридами. Однак низька розчинність 4,5-дигалогено- та днітрозаміщених нафталевих ангідридів в органічних розчинниках потребує проведення реакції ацилювання в достатньо жорстких умовах, при яких не вдається уникнути проходження конкурентної реакції нуклеофільного заміщення в ароматичному ядрі.

Показано, що ефективними донорами 4,5-дизаміщеного нафталімідного ядра в малополярних системах є тетраоктиламонійні солі дизаміщених нафталімідів. Дані сполуки дозволяють проводити синтез N-алкіл-4,5-дизаміщених нафталімідів в м'яких умовах, без протікання побічних реакцій.

Тетраоктиламонійні солі дизаміщених нафталімідів (2) були отримані з використанням двофазної системи "бензен – 5% водний розчин NaOH" при кімнатній температурі шляхом обміну аніонів і екстракції цільової солі в органічну фазу:

Солі нафталімідів (2) є безбарвними кристалічними речовинами з чіткими температурами плавлення, добре розчинними в неполярних і полярних апротонних розчинниках. Вони можуть довго зберігатись і виступають в якості зручних сполук для введення нафталімідного фрагменту в м'яких умовах завдяки їх високій реакційній здатності. Так, взаємодія сполук (2) з алкілюючими агентами проходить за 25–45 хв з майже кількісними виходами 4,5-дизаміщених N-алкілнафталімідів (3).

